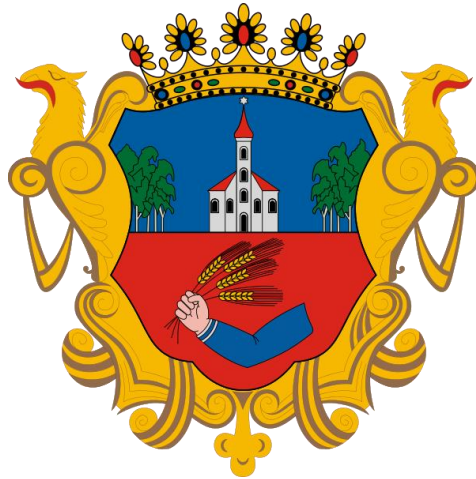

**„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében
Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
tárgyú nyílt építészeti tervpályázat**

ZÁRÓJELENTÉS

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

*„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
Tervpályázati Bírálóbizottság ZÁRÓJELENTÉSE*

Aláíró lap

Elnök
dr. Kovács Ferenc sk.

Társelnök
Veres István sk.

Tagok

Bán Ferenc sk.
a Bírálóbizottság tagja

Balázs Mihály sk.
a Bírálóbizottság tagja

Karácsony Tamás sk.
a Bírálóbizottság tagja

Végh József sk.
a Bírálóbizottság tagja

Gajdos László sk.
a Bírálóbizottság tagja

dr. Kovács Előd sk.
a Bírálóbizottság tagja
(szavazati jog nélkül)

TERVPÁLYÁZATI ZÁRÓJELENTÉS

I. A tervpályázat előzménye és tételes eredménye

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata nyílt, titkos építészeti tervpályázatot írt ki a „Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató” tervezésére.

A tervpályázati felhívás az Európai Unió TED oldalán 2018/S 074-165257. számon jelent meg. A tervpályázatra a kiírás szerinti feladási határidőre, 2018. június 18. (hétfő) 16:00 óra, tizenkét pályamű érkezett. A Bíráló Bizottság (BB) a pályaműveket megvizsgálta és azokat formai szempontból bírálatra alkalmasnak találta. A terveket a tervpályázati kiírásban megfogalmazott bírálati kategóriák alapján az alábbi átfogó szempontrendszer szerint értékelte:

1. Környezetrendezés és építészet (bírálati érték 60%)
2. Megvalósíthatóság (bírálati érték 30%)
3. Közlekedés (bírálati érték 10%)

A bírálóbizottság az alábbiak alapján részletezte a fentebb felsorolt szempontokat:

1. Környezetrendezés és építészet (bírálati érték 60 %)

A szempontrendszer elbírálása során a következők figyelembevételére történik:

- az igénybevevők- látogatók, az Állatpark vendégei – egyedi élmény kiemelt kezelése – a használati igények maradéktalan kielégítése;
 - az épület/építmény esztétikai megjelenése, annak jelszerű, az Állatpark részére jelképként is való felhasználhatósága
 - a funkciónak az egyértelmű kivetülése, a funkció és forma szinkronja biztosítása az épület megjelenésében
- a programnak és a funkcionális követelményeknek való megfelelés
- településrendezési, építési előírások betartása a kiírással összhangban
- Városképi beágyazottság, Sóstógyógyfürdő, ezen belül az Állatpark környezetéhez és a zöldfelülethez való alkalmazkodás, a park egységes értékteremtő víziója; általános tájépítészeti, egységes arculati-, tájtervezési- és építészeti szemlélet alkalmazása; környezethez való illeszkedés; a meglévő egyedi épületekhez való alkalmazkodásai-, városképi szempontok érvényesülése; zöldfelületek és ökológiai elemek tervezési minősége; az Állatpark egyedi örökség elemeinek megőrzése, rendszerbe foglalása, a parkrész-központ kiteresedése új egyedi karakteres épület megjelenése
- az építészeti kialakítás minősége, az épület építészeti összhatása, egyedisége, tömegeinek aránya, az épület egyedi, innovatív külső és belső megjelenése, jellege, az épület tereinek építészeti minősége,
- az épület térkapcsolatai, épületszerkezetek, anyaghasználat;
- magas szintű térépítészeti, építészeti és zöldfelületi minőség
- párbeszéd a szomszédos épületekkel, az azokhoz való illeszkedés és kapcsolat, a park belső közterületei felé történő megnyitás, együttélés biztosítása, a meglévő épületekkel és a zöldfelületekkel létrejövő térkapcsolatok használati értéke, az új átalakuló Állatpark egyedi jellege, arculata, mai, ugyanakkor a védendő környezethez alkalmazkodó illeszkedése
- az épület megközelítése, a vendég és a kiszolgáló gk. és gyalogos közlekedés elkülönítése, a gk. közlekedés milyen mértékben terheli a belső sétányokat, a zöld arculathoz alkalmazkodó illeszkedése, a meglévő megmaradó fák megtartásának szempontjai, módjai
- beépítési paraméterek,
- tervpályázati mű kidolgozottsága, amelyen belül különösen fontos: a műszaki tartalom pontos megfogalmazása.
 - a pályázati mű egyedi építészeti értékei, megoldásai, ötletei

**„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
Tervpályázati Bírálóbizottság ZÁRÓJELENTÉSE**

2. Megvalósíthatóság (bírálati érték 30 %)

A szempontrendszer elbírálása során a következők figyelembevételére történik:

Reális időbeli ütemezhetőség a véghatáridő figyelembe vételével; reális megvalósítási költség és reális műszaki megoldások alkalmazása, az egyedi látvány- és technológiai elemek megvalósíthatósága;

- bekerülési költség nagysága,
- gazdaságos és biztonságos üzemeltetés, energiatakarékosság, fenntarthatósági szempontrendszer
 - az állatok elhelyezésének előírások szerinti biztosítása, kényelme
- környezeti feltételekhez való alkalmazkodás
- kedvező anyaghasználatú, energiatudatos szerkezetek használata
- alacsony üzemeltetési költségű, fenntartható megoldások alkalmazása
 - környezeti fenntarthatóság (vízgazdálkodás, innováció, ökológiai lábnyom)

3. Közlekedés (bírálati érték 10 %)

A szempontrendszer elbírálása során a következők figyelembevételére történik:

- Tervezés és közlekedési útvonalak (belső-és külső) összhangja; kapcsolatok a tágabb és szűkebb környezet közlekedési hálózatához
- Az épület megközelítése, a vendég és a kiszolgáló gk. közlekedés elkülönítése, a gk. közlekedés milyen mértékben terheli a park sétányait, a zöld arcúthoz alkalmazkodó illeszkedése
- a parkon belüli gyalogos, és az épületen belüli látogatói közlekedési rendszer,
- a komplex akadálymentességnek való megfelelés

BB véleménye szerint a tervpályázat eredményes volt.

A beérkezett 12 pályaműből a zsűritagok egybehangzó véleménye alapján 3 díjazásra 2 pedig megvételre javasolt az alábbiak szerint:

4 - 4 millió forintos megosztott első díjban részesült az 1. és a 2. számú pályamű

1. Pályamű

Gav-Art Stúdió Kft.

Gáva Attila

4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 12/A. 1/10.

Szerzők: Gáva Attila, Simon Roland, Rácz Géza, Kácsor István, Kiss Gábor, Bíró Károly, Brezina Zsolt, Kertész István, Kerti Zita, Mártha Anna, Mikita Boglárka és Tóth Enikő

2. Pályamű

DEKON Kft.

Horváth Sándor

1083 Budapest, Práter u. 63.

Szerzők: Horváth Sándor, Horváth – Farkas Zsófia, Kálna Dávid, Farkas József, Kristóf János, Beharka Zsolt, Erdős Attila, Szócs Norbert, Orbók Sándor és Szabó Márton

*„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
Tervpályázati Bírálóbizottság ZÁRÓJELENTÉSE*

2 millió forintos harmadik díjban részesült a 10. számú pályamű

Építész Stúdió Kft.

Félix Zsolt

1016 Budapest, Krisztina krt. 71. V. 2.

Szerzők: Hőnich Richárd, Félix Zsolt, Fialovszky Tamás, Kenéz Gergely, Varga Katalin, Mudry Luca és Gulyás Bálint

1,5 millió forintos kiemelt megvételben részesült az 7. számú pályamű

B5 Építészstúdió Kft.

Balázs Tibor

4400 Nyíregyháza, Luther tér 10.

Szerzők: Balázs Tibor, Barca Balázs Mihály, Balázs Bálint és Balázs Anna

1 millió forintos rangsorolás nélküli megvételben részesült a 4. számú pályamű

Tarka Kft.

1021 Budapest, Vadaskerti u. 11.

Szerzők: Lévai Tamás, Jósza Ágnes és Podlovics Tamás

Az elbírált tervek közül 7 pályamű nem kerül sem díjazásra, sem pedig megvételre.

II. A Bíráló Bizottság ajánlása

A Bíráló Bizottság a pályázatot sikeresnek ítéli. Igaz, a díjazottak szinte valamennyien más szempontot kiemelve jutottak a zsűri által fontosnak ítélt eredményre, megállapításra. Ennek köszönhető, hogy két első díjat szavazott meg a Bíráló Bizottság. Mindkettő egy-egy fontos gondolatot kiemelve fogalmazta meg pályaművét.

Az 1 sz. pályázat a látogatók számára érthető, egyértelműen ikonikus megjelenést igyekezett épületté, háromdimenziós kompozícióvá, jelenséggé gyúrní. Kétségtelen, hogy az általuk javasolt megoldás direktnek, talán túlságosan „hétköznapiinak, közhelyszerűnek” ítélnélhető, de azt is el kell fogadni, hogy ezen az úton haladva érhet el az építető sikert. Az ikonikus megjelenés elsőrendű igényként lép fel a továbbtervezés során.

A 2. sz. pályázat ugyanakkor a feltárási útvonal következetes, lineáris, dinamikus megfogalmazásával tünt ki a mezőnyből. Konceptiójuk képletszerűen tiszta és ezt a koncepciót szigorú következetességgel képviseli tervük. Ez a következetes szerkesztettség szintén elvárás kell legyen a tervek készítésekor. Ezt a logikát a 10 sz., valamint a 4 sz. pályázat is hitelesen képviseli. Mindkettő izgalmas, több szempontból is követendő mintát mutat fel. Mindkét terv az ikonikus megjelenítésre is értékelhető kísérletet tesz, de mindkettő elvontabb annál, hogy magyarázat nélkül hasson.

A továbblépésnél a Bíráló Bizottság fontosnak tartja, hogy a továbbtervezést tisztázó tárgyalásokat, illetve a szerződéskötést megelőzően alakuljon egy szakértői társaság, mely értelmezi, elemzi a díjazott pályaműveket és a tanulságokat levonva pontosítja a tervezési programot, a beruházó, az építető elvárásait. Ez a társaság több szakma képviselőiből kell, hogy összeálljon! Nagyon fontos, hogy a lényegi szempontrendszer világosan, a szempontrendszer egyes elemei közötti összefüggéseket pontosan érzékelve fogalmazza meg elvárásait.

A továbbtervezésnek lesz még egy kritikus szempontja: olyan épületet kell építeni, mely a meglévő épületállományt úgy képes integrálni, hogy az állatkert épített világa együttesen szemlélve emelkedjen egy magasabb vizuális szintre. Ez természetesen nehéz feladat. A meglévő épített elemeket egyenként szükséges értelmezni és ezt követően összerakni több szakma érzékeny véleményét megtartó, képviselő megoldássá. Az egységesség érdekében az építészen túl tájépítész, arculattervező, grafikus, az állattartás minden elvárását tökéletesen ismerő szakember, a turizmus, vendégfogadás szempontjai kell, hogy arányosan legyenek képviselve az új tervben. Ez a körültekintő előkészítő munka a javasolt szakértői társaság legfőbb feladata!

III. Értékelések rövid általános összegzése

1. Környezetrendezés és építészet (bírálati érték 60 %)

A használati igények maradéktalan kielégítése tekintetében minden igényt kielégítő pályamű nem született, de a díjazott munkák (1. 2. 10. sz. pályamű) megközelítették az elvárásokat.

Esztétikai megjelenését (ideértve a tervdokumentáció minőségét is) tekintve messze kiemelkedő alkotás a 10. és a 4. sz. pályamű, de jelképszerűségét illetően a kiíró elképzeléseihez legközelebb az 1. sz. pályamű áll.

BB. a tartalom és a forma összhangját a három díjazott munkában egyaránt elismeréssel nyugtazza.

A tervezési/funkcionális programnak legjobban megfelelő terv az 1. sz. pályamű.

A településrendezési és építési előírásokat a pályaművek általában elfogadható szinten betartják.

A tervek városképi beágyazottsága általában elfogadható. BB előnyben részesítette azokat a pályázatokat, amelyek a funkciók egy részét terepszint alá süllyesztették, a felszín felett megjelenő tömeget, ezáltal az épületszerűséget csökkentették. Ezek a megoldások jól illeszkednek Sóstógyógyfürdő karakteréhez, erősítik a zöldterületi jelleget, lehetőséget adnak egységes tájépítészeti megjelenésre. Ilyen pályamű különösen a 2. és a 11. sz. munka, utóbbi más szempontok érvényesülésének hiánya miatt nem lehetett sikeres. BB hibának értékelte a túlzottan épületszerű megoldásokat (pl. 5. és 12. sz. pályamű). BB megállapította, hogy az állatpark jelenlegi épületállománya összességében heterogén képet mutat, ezért általában az építészeti illeszkedés, mint kitűzött cél nem helytálló. Ugyanakkor elképzelhető a szellemi értelemben vett kapcsolódás néhány kiemelt szerepben lévő épülethez (pl. bejárati épület, zöld piramis). Ezen épületek karakterének, építészeti megjelenésének megítélése azonban sokféle, ezért a pályázóktól nem várható el az illeszkedés kényszere. Különösen nem lehet ez követelmény új egyedi karakterű épület tervezésének igénye esetén.

BB az építészeti kialakítás minősége szempontjából kiemelkedő tervként értékelte a 2., 4., 7. és 10. sz. pályaműveket. Külön kiemelendő a 7. sz. pályamű belső téri kialakításnak újszerű kísérlete, sajnálatos, hogy a külsőben ez az erős felvetés nem tudott érvényre jutni. Figyelemre méltó az 1. sz. pályamű vízi-útvonalának itthon újszerű (flum-ride) kialakítása.

Térszervezés, térkapcsolatok tekintetében BB fontosnak tartotta a tiszta, a látogatói mozgásokat, orientációt segítő megoldásokat. Elfogadhatónak ítélte a centrális térből nyíló zsákterek rendszerét (1. sz. pályamű) de sokkal előnyösebbnek találta a lineáris térbeli rendszereket (2., 4., 10. sz. pályamű). Külön nagyra értékelte a 7. sz. pályamű egyetlen centrumot (a vertikális közlekedési pontot) több rövidebb-hosszabb körön végigjáró lineáris téri rendszerét, mert ez alternatív látogatói útvonalakat tesz lehetővé. Kiemelést kíván még a 10. sz. pályamű igen dinamikus látogatói útvonala.

Épületszerkezetek és anyaghasználat szempontjából BB azokat a megoldásokat preferálta, amelyek kevés, de jó minőségű, tartós anyagokat használtak. Ezek a javaslatok általában magas szintű térépítészeti, építészeti és zöldfelületi minőséget is eredményeztek.

A védendő környezethez alkalmazkodó illeszkedés egyik lehetséges eszközeként BB a helyes távolságtartást, tágasságot jelölte meg. Ez szorosan összefügg az épületek látogatói bejáratának helyével, építészeti hangsúlyával. Azok a pályaművek voltak sikeresek, amelyek kerülték a direkt rávezetést, miközben biztosították a jó rálátást. Alapvető követelmény a gazdasági és látogatói útvonalak szétválasztása - ezt a pályaművek általában jól teljesítik.

BB. értékelte, ha a pályázó törekedett a kis beépített alapterületre, tehát kompakt, kevésbé terjeszkedő építményt tervezett. Ezt egyrészt többszintes, részben terepszint alá helyezett funkciókkal lehet elérni (pl. 2. sz. pályamű) vagy jól végiggondolt, de még arányos méretcsökkentéssel, koncentrált tömegalakítással (5. sz. pályamű).

BB különösen szép, következetes kidolgozású tervként értékeli a 10. sz. pályaművet, melyben a kisméretű szabadkézi rajzok a tervezett terek, formák átéltségének és átélhetőségének eszközeiként jelennek meg. Visszafogott, minimalista jellege ellenére (vagy talán éppen ezért) könnyen érthető, nagyon kulturált a 3. és 4. számú terv feldolgozása.

2. Megvalósíthatóság (bírálati érték 30 %)

A pályaművek a megvalósíthatóság szempontjából általában reálisak. Kivételt képez ez alól a 7. sz. pályamű, mely téri bonyolultságával, nehezen áttekinthető, néhol következetlen szerkezeti megoldásaival kétségeket ébreszt a bírálóban. Mindez szorosan összefügg a megvalósítási költségekkel. Azok a pályaművek a legsikeresebbek, melyekben a terepszint alatti és fölötti épületrészek aránya optimális (különösen az 1., 2. és a 10. sz. pályamű). A téri - szerkezeti kialakításból következik a gazdaságos és biztonságos üzemeltetés, energiatakarékosság és fenntarthatóság is.

BB megállapítja, hogy az állatok elhelyezésének előírások szerinti biztosítására, kényelmére a tervezők a szükségesnél talán kevesebb figyelmet fordítottak. A továbbtervezés során ezért a nyertes pályázónak szüksége lesz intenzív szakmai konzultációra, illetve még korrektebb szakmai programra.

BB. megállapítja, hogy a pályaművekből az anyaghasználati és a műszaki megoldások általában nem olvashatók ki elég egyértelműen. A kompakt téri méret, a reális megvalósíthatóság, az alacsony üzemeltetési költség mind előfeltételei az ökológiai lábnyom csökkentésének - e feltételek biztosításával részben még a győztes pályaművek szerzői is adósak maradtak.

3. Közlekedés (bírálati érték 10 %)

A belső térszervezés szempontjából azok a pályaművek voltak sikeresek, amelyek tiszta, átlátható, jól bejárható látogatói útvonalat mutatnak és amelyekben a gazdasági kiszolgálás nyomvonala jól szeparált. A belső terek szervezését a centrális és lineáris terek rendszere tudja legjobban szolgálni (2., 4., 7. 10. sz. pályaművek). Elfogadható, de nem a legelőnyösebb megoldás a tisztán centrális elrendezés (1. sz. pályamű).

A külső útvonalak tekintetében BB fontos szempontnak tekintette a park úthálózatához való harmonikus kapcsolatot, a kényszerpályák elkerülését, a zöldterületek, külső állatbemutató terek könnyed feltárását. Kiemelkedően szép a 10. sz. pályamű külső megközelítése, mely egy udvarszerű centrális külső térből nyitja az építmény főbejáratát.

A látogatói útvonalak akadálymentesítésére a legtöbb pályázó megfelelő figyelmet fordított. BB felhívja a figyelmet az akadálymentesítési követelmények és a külső gyalogos (de akár a vízi) útvonalak dinamikus formálási igénye közötti ellentmondásra.

IV. A pályaművek egyenkénti részletes bírálata

1. Pályamű

Koncepció, vízió: A pályamű alapvetése a hatáskeltés. A jégkorszak interaktív állatbemutató kapcsán valóban életszerű gondolat az épület jéghegyként való megjelenítése. De azt is be kell lássuk, hogy ez a felvetés sok megoldandó feladatot indukál.

Telepítés, érkezés: A márványcsarnok megtartása meghatározza a telepítést. A zárt funkciók erőteljes, összefüggő térfalat eredményeznek, melyhez közvetlen kapcsolja a hálókkaal lehatárol reptető tereket. Az érkezést a határozott, geometrikus tömb homlokfalának kihajtásával biztosítja. A természetes hatást célzó mozdulat a bejárati épület felé irányított rést hoz létre, egyértelműen jelezve a belépés pontját.

Zöldfelület kialakítása: A tömbszerű kialakítás eredménye, hogy viszonylag kis területet foglal el az épület. Így a zöld nagy részt megtartható, fejleszthető.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A márványcsarnok kubusa a tömegalakítást is determinálja. A tömeg hasonló kubusok egymásmellettségéből szerkesztődik. Ez az összerakottság erőteljesebben érvényesülne, ha a köztes teret bátrabban artikulálná. Az építészeti karakter a külső nézetből egyértelműen a jéghegyek világára utaló, annak jellegzetességeit direktben áttemelő formai megoldásokból eredeztethető. A belső világ ezzel az alapállással szakít. Terenként, funkcióként eltérő élményre törekszik.

Közlekedő rendszer: A zárt tömbbe egy ponton lépünk be. Ez meghatározza a belső tér feltárását, közlekedési szisztémáját. A centrális tér központjából érünk el minden látnivalót. Közlekedési rendje ennek megfelelően nem egy tengelyre felfűzött téri struktúrát eredményez, hanem egy galériás elosztótérből egyenként, önállóan nyíló terek egymásmellé rendelését. Míg a központi tér nyitott, átlátható, addig az egyes látványosságok egymástól erőteljesen lehatároltak. A közlekedési rendszert ilyen formában nem tartjuk előnyösnek.

Látványelemek, élményszerűség: A jéghegy felületi struktúráját idéző külsővel szemben a belső sokszínű. Az eltérések alapvetően formai indíttatásúak. Jellegzetes kialakítást kapott például a panoptikum tere.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: E tekintetben a legteljesebb és a legátgondoltabb pályamű, amely figyelembe veszi nemcsak a magas szintű állatjóléti szempontokat, hanem a naponta szükséges elvégzendő állatgondozási, karbantartási feladatokat. Praktikus felhasználó barát, az üvegfelületek és a gépészet kialakításánál figyelembe veszi a gazdaságos működtetés fontosságát. Külső megjelenésében határozottan és látványosan jeleníti meg a célt, amit szolgál az épület maga. A monumentális sarkvidéki táj bemutatását. Figyelembe veszi a működtetés szempontjait így az épület gazdasági kapun keresztül történő feltöltése a háttér működtetése kiválóan megoldható, a látogatói útvonal keresztezése, illetve a látogatók zavarása nélkül, és zavartalanul működhet a szolgálati épülete is.

Összegzés

A látványosság, közérthetőség, egyértelmű ráutalás szándékával szerkesztett épület az állatkerti épületállományhoz igazodó. Az ilyen kimondott koncepció a belső tér világára is kihat, annak struktúráját befolyásolja, alakítja. Megfontolandó az így kialakuló belső világ zártsága! A terek erősebb együttélése, a kapcsolatok sűrítése élhetőbb, oldottabb belsőt eredményezne!

2. Pályamű

Koncepció, vízió: A műleírás pontosan, egzaktan fogalmazza meg a koncepciót: kiindulásként a JÉGHEGYet említi, melynek csupán kis része látszik – a nagyobb rész a vízfelszín alatt van.

Telepítés, érkezés: A 2. sz. pályamű 02 lapján egyértelműen ábrázolja a telepítés, a közlekedés elvét. Telepítése képletszerűen tiszta. A kijelölt területet egyenletesen, szépen lakja be, szigorúan követve a bejárat koordinátarendszerét. A térbeli elemek következetes rendjét a döntött oldalfalak egyszerre oldják és teszik feszesebbé. A bejáratot követő téri világ semleges fogadótér, miközben épületegyüttesének bejárata, a széles levezető lépcsősor kettős érzetet tart fenn: egyszerre jelöli ki a belépés pontját, de engedi a szintbéli leválasztásnak köszönhetően a továbbhaladást is.

Zöldfelület kialakítása: A szereposztás, az egyes funkciók számára kijelölt helyek természetes átmenetet biztosítanak a zölddel erősen fedett park és az épített világ között. Ez kiemelten dicsérendő eleme a pályamunkának.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A tömegformálásnál azonos léptékű elemek sorolására, azok egy koordinátarendszerben való finom mozgatására épít. A felszínre telepített testek többségükben áttört, transzparens térlehatárolások. Könnyedségük meghatározó. A választott és egységesen alkalmazott formálás határozott karaktert eredményez. Ami a felszínen áttört, könnyed, az a mélyben átlátható – így a megjelenés, a karakter erőssé válik! Az anyaghasználat redukáltsága tovább erősíti ezt a belső koherenciát. A formák, az egységesen alakított testek, remek összehatást biztosítanak. Az eltérő irányokba dőlő felületek pedig tovább fokozzák a térérzetek sokszínűségét. Egyetlen építészeti eszközzel hoz létre sokszínű világot!

Közlekedő rendszer: A lépcső által kijelölt irányra fűzi fel a kért látványelemeket. A megérkezés, az útvonal látványos, egyértelmű. A szépen formált akváriumok között logikus a külső sétaút indítása, és hasonlóképp megnyugtató, egyszerű az érkezés ugyanebbe az izgalmasan alakított térbe. A séta, a térsorolás, a látványelemek sorrendisége egyenletes, kiegyensúlyozott, arányos.

Látványelemek, élményszerűség: Az épület egy rendkívül attraktív és különleges élményt nyújt sajátos perspektívából, ugyanakkor nehéz a sok sajátos formában képzett üvegfelület és a mögöttük lévő víztömeg folyamatos magas szintű állandó és azonos látványvilágot nyújtó kezelése, karban tartása és a rendszer fenntartása. A terv erénye szakmai szempontból a belső látványvilág és a látogatói útvonalak kialakítása ugyanakkor a földfelszín feletti külső megjelenés az állatkert szakmai szempontjainak nem tesz eleget, hiszen látványvilágát tekintve egy madárröpdé és nem a jellegzetes sarkvidéki táj megjelenítője.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Nehezen, a látogatók zavarása nélkül nem is kezelhető a gazdasági útvonal, a kiszolgáló létesítmények, valamint a szolgálati lakások. Az állattartó helyek kialakításánál az állatok számára komoly veszélyforrás a használt forma, ahol minden hegyesszögben, csúcokban végződik. Ezek a kialakítások a vendégek számára sem nyújtanak jó betekintést, hiszen néhány esetben a tervezett betekintő rámpa alá behúzódhatnak az állatok, így a fölöttük álló vendég semmit nem lát. A polikarbonáttal esetenként határolt röpdék állattartás szempontjából nem szerencsések. A sajátos, igen látványos formában kialakított üvegfelületek nehezen kezelhetőek, azoknak a napi tisztítása, karbantartása jelentős többletmunkát igényel. A felszínen lévő hatalmas vízfelület kezelése is - főleg télen - komoly gondokat okozhat. Ez a pályamű, noha tele van érdekes, megfontolandó ötletekkel, mind külső megjelenésében, mind az állattartó helyek tekintetében, komoly átdolgozást igényel.

*„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
Tervpályázati Bírálóbizottság ZÁRÓJELENTÉSE*

Összegzés

A pályázók okos, érzékeny szempontrendszert állítanak fel. A megjelölt és egyértelműen kitűzött céljaikat a jól választott eszközrendszerüknek köszönhetően teljesíteni tudják. A végeredmény egy erősen redukált elemrendszerrel építkező világ, mely ugyanakkor rendkívül változatos. De hasonlóképp értékelhető a helyfoglalás, a szigorú szabályrendszer szerint alakított struktúra és a zöld környezet egymásra fedése, kapcsolata is.

3. Pályamű

Koncepció, vízió: A pályamű egy mesterséges sziklába bújtatott három szintes épületet rejt. Mivel a megtervezhető, de meg nem tartott márványcsarnok megmaradásával nem számol, egyszerűbb a koncepció megvalósítása.

Telepítés, érkezés: A megközelítése a kiírásnak megfelelően a jelenlegi főtér felől biztosított. A látogató a külső tömegbe (térbe) helyezett étterem felől, a szabadban (kifutókban és medencékben) meglátható állatok előtt áthaladva, a hosszú, keleti irányban elhúzott, a sziklába hasító bejáraton keresztül jut be a szikla belsejébe a zárt tér bemutató világához.

Zöldfelület kialakítása: A feldolgozásból nehéz a zöldfelület kialakítására következtetni, a nagy külső vízfelület azonban ellensúlyozza ezt a hiányt.

Tömegalakítás, építészeti karakter: Építészeti kialakítása a mesterséges szikla hatására „csak” a kisebb felületekre (pl. bejárat) csökkentve értelmezhetőek. A sziklatömb arányai jók, a kiírásban szereplő komponensek külső és belső elemekre történő szétválasztása két teljesen külön világnak tűnik. A kiírásban nem biztos, hogy ez volt a szándék. A jégvilág második szintre helyezése jó ötlet. Anyagai jók, használhatók, külön értéke a látogatók felengedése a sziklákra.

Közlekedő rendszer: A belső szűk közlekedők az építmény belső világából keveset mutatnak, nincs a látogatóknak szintek között önálló vertikális közlekedési lehetősége.

Látványelemek, élmény: Az amorf külső formát a nyugati oldalon „lemetsző” sziklafal és a több oldalról megmutatkozó szikla kettőssége a látogatóban izgalmat, élményre várást gerjeszt. Kis alapterületen a vízi folyosók és a röpdék elhelyezésével tudja megvalósítani három szinten a bemutatandó állatok világának élményét. A fentiekből fakad a leredukált belső bemutatótér és nem kellően hangsúlyos az akváriumok fontossága. Talán az 1. számú akvárium az egyetlen, amely közepébe jutva izgalmas, élménydús látványra van lehetőség.

Üzemeltetés: Széttagoltak az élmények, ennek megfelelően működtetés szempontjából nehezen kezelhető és nem is teljesíti minden tekintetben az elvárt kritériumokat.

Összegzés

A kiírásnak megfelelően a természethez közelálló jelszerű építmény (szikla) megfogalmazásával kíván utalni a bemutatandó élőlények világára - lehetőleg kis építménytömeget alkotva.

4. Pályamű

Koncepció, vízió: Értékteremtő, értékvédő megállapításokra alapozza tervét. A zöld növényzet, a szabad, „természetközeli” területek megtartása és a korszerű technológia kettőse irányítják döntéseit.

Telepítés, érkezés: Az értékén kezelt szabad területek megtartása érdekében az elbontott épületek helyére telepíti a tervezetteket. Ebből feszes, jó ízű világot teremt. A bejárat a koncepcióban kiválasztott legfőbb elem, a víz meghatározó szerepére épít. Hídon kelünk át a szigetre, ahol a jégkorszak interaktív állatbemutató kiépül. A töredezett hasábokra hasított épület híddal szemközti hasítéka jelzi az utat a beltér felé. A dézsakikötő az érkezés egyik „attrakciója.”

Zöldfelület kialakítása: Alapvető koncepcionális eleme a pályázatnak a zöld területek védelme, fejlesztése. A hosszú távú gondolkozás szép példája!

Tömegalakítás, építészeti karakter: A több részre hasított épülettömegek szépen játszanak a léptékváltást segítő eszközökkel. A kétszintes tömegek karcsúnak, magasba szökőnek tűnnek. A szögtörések is illúziót erősítő építészeti eszközök, melyekkel a pályázó arányosan él. A karakter meghatározó eleme a víz. A tetőt és a homlokzatot borító vízfolyások, illetve vízfüggönyök szép felületeket, fényjátékokat biztosítanak. Vajon mi történik olyan időszakokban, amikor a vízzuhatagot ki kell kapcsolni?

Közlekedő rendszer: Közlekedő rendszere szisztematikus. A területet feltáró útvonal egyetlen lendülettel fűzi fel a belső és külső látványelemeket. Az emelt sétaút izgalmas nézőpontot biztosít. A vízi út vonalvezetésénél ügyeltek a teljesértékű élményre – minden kifutót érint a dézsákat sodró vízfolyam. Az emelt út egyes elemei kiegészítő szerepeket is vállalnak: maguk alá integrálják a kiszolgáló épületeket, előtetőként segítik a fogyasztó terasz beltéri kapcsolatát, galériaként fedik az előcsarnok kiszolgáló tereit. Odafigyelő, érzékeny, a téri világot gazdagító megoldások!

Látványelemek, élményszerűség: A pályamű leglátványosabb eleme a homlokzaton megjelenő vízfüggöny kialakítása, melynek látványa a megérkező látogatóban egy „jégtömb” benyomását kelti.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Nagy területen elnyúló, nehezen kezelhető pályamű. A napi működtetés szempontjából nem praktikus és a munkaszervezés a háttér kiszolgálás nehézkes.

Összegzés

Komplexen gondolkodó, arányos megoldásokkal élő pályamű. A minimális beépítettségre való törekvés, a felmutatott eszközrendszer, a sokoldalú szerepkörök megfogalmazása figyelemre méltó tételek.

5. Pályamű

Koncepció, vízió: A szerző alapélménye egy irodalmi idézet, amely a terv kiindulópontja. Felvetéseiben a tervező a gyermeki kíváncsiságra, rátalálásra, a ráismerésre apellál, a felfedezés izalmára és örömére. Ez nagyon szép és vonzó analógia, melytől azonban a tervezői következtetések távol maradtak.

Telepítés, érkezés: A területfoglalás visszafogottsága, a főépület kitolása a tervezési terület lehetséges legtávolabbi határáig - jó döntés. A főbejárati épülettől mélyen hátrahúzott épület tágas előteret képez a látogató számára - ez jó. Az épületbe való megérkezés azonban alultervezett, a feltároló látvány, a továbbvezetés élménye szegényes.

Zöldfelület kialakítása: Általában is megjegyzendő, hogy a tervezett építmény kompakt kialakítása területfelhasználás szempontjából előnyös. A koncentrált épületből kivezető sétány és az azt körülfontó csónak-út szépen tagolja a kertet.

Tömegalakítás, építészeti karakter: Az erősen épületszerű kialakítás egy lehetséges út, a vakolt felületek sima felületek a tisztaság érzetét keltik. Az épület karaktere azonban távol áll az állatkert meglévő épületeinek változatos megjelenésétől. Ilyen értelemben nem cél (és nem is lehetséges) a parkban fellelhető igen változatos (heterogén) építészeti világhoz való alkalmazkodás, a semlegesség azonban szintén felvet kérdéseket.

Közlekedő rendszer: Az egyszerű alaprajzi szervezés rendezettsége és képletszerűsége feltűnő, ugyanakkor a sétány indítása esetleges, a belső lépcsők szűkösek és váratlanul tárulnak fel a térben.

Látványelemek, élmény: A terv az elvárhatónál kevesebb élmény-elemmel szolgál. Alapkérdés, hogy egy ilyen építmény miről is szól a 21. században, mennyire szolgálja az állatok és mennyire az emberek (közönség és fenntartó) érdekeit? A helyes arány megtalálása volt a pályázat egyik fő kérdése és erre a kérdésre a terv a BB szerint nem tudott megnyugtató választ adni.

Üzemeltetés: Rendkívül egyszerű, leredukálta az élményelemeket, a kiírásban várt zoológiai feladatokat minimális szinten teljesíti és látványát tekintve is nagyon egyszerű.

Összegzés

A terv szimpatikus felvetései a műleírásban találhatóak, a terv azonban válaszaiban nem tud valóban izgalmas lehetőségeket felvázolni. Helyénvaló az önkorlátozás, de annak mértékét megítélésünk szerint a szerző eltúlozta.

6. Pályamű

Koncepció, vízió: A pályamű a szükséges épületeket „jégtáblákat idéző formában” jeleníti meg a vízfelület közepén. Az előbbi szándék a két meghatározó szabályos ötszög alaprajzi formájú épületben ölt testet melynek szigorú geometrikussága ellentmond a jégvilág természetes formái és képződményei által mutatott arculatnak. A szomszédos jegesmedve kifutó ugyanakkor természetes formálásával ellenpontként, még inkább ellentmondásként jelenik meg az előbbi geometrikus formálású épületek mellett.

Telepítés, érkezés: A terület felhasználása, telepítési megoldás funkcionálisan teljesíti a használati elvárásokat.

Zöldfelület kialakítása: A külsőkben a szükség szerinti zöldfelületi javaslatokra kerül sor, ezek azonban különösebben nem dominánsak és kiemelt jelentőséggel nem bírnak.

Tömegalakítás, építészeti karakter: Az épületek külső formálásának egyszerű geometrikussága minimalista építészeti megjelenéssel társul, amit a kapcsolódó vízfelületek határolása, környezete is erősít. A szomszédos jegesmedve világ organikus formálása közelsége miatt jelentős kontrasztot eredményez és a közvetlen szomszédság a javasoltak szerint nem szerencsés. Az alkalmazott építészeti eszközök sokszínűsége ebben a formában nem áll össze egységes egészé. A panoptikumra vonatkozó építészeti javaslat hiányzik.

Közlekedő rendszer: A javasolt koncepció közlekedési struktúrája elfogadható, helyenként karakteres, egyedi elemeket is tartalmaz.

Látványelemek, élmény: Külső megjelenése nem elég élménydús.

Üzemeltetés: A nagy épületek széttagolt formái nehézkessé teszik a kiszolgálást és a zoológiai munkát. Nem világos, hogy a gazdasági és gépészeti terek elérése miként lehetséges a látogatók zavarása nélkül.

Összegzés

A pályamű heterogén arculatú, saját eszköztára vegyes képet mutat és összességében idegen a meglévő, befogadó környezetben. A minimalista arculatformálás az adott kontextusban szegényesnek, unalmasnak minősül és túlzott kontrasztot mutat a meglévő környezetben. Előbbiek miatt a pályamű egyes előremutató gondolatait ellenére nem ad megfelelő választ a pályázat kiírójának felvetéseire.

7. Pályamű

Koncepció, vízió: A tervező által megfogalmazott cél "egy jelszerű, a jégvilág-jégkorszak természeti képeit megidéző szoborszerű épületegyüttes megteremtése" volt. Ellentmondásként értékeltük, hogy ehhez képest sokkal inkább a belső téri világ sajátos karaktere dominál, míg éppen a külső forma kevésbé sikeres. A terv legerősebb állítása éppen a belső téri világ különlegességének hangsúlyozása, amire a BB is értékékként tekint.

Telepítés, érkezés: Előnyös, hogy a koncentrált beépítés viszonylag nagy szabad zöldfelületeket hagy, a madáröptető elkülönített építménye ezt az érzést erősíti. A jégvilág bejárata logikusan kapcsolódik a park egészének útvonal hálózatához, az átmenő előcsarnok azonban a röptető felé vezető további egyeztetést némileg kötötte teszi.

Zöldfelület kialakítása: A pályamű ügyel a meglévő faállomány megőrzésére, az élmények feltárását a viszonylag nagy szabad zöldfelületeken átvezetett ösvényeken oldja meg.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A téri karakterről már szó esett. Sajnálatos, hogy a tömegformálásban ez nem tudott folytatódni: az épület-szobor ellentmondásban van a belsővel, inkább épület-szerű, mint megformált test. Ez nagyban gyöngíti az építmény belsejében elindított hangot. Itt kell megjegyezni, hogy bár a szerző műleírásában raszterben szerkesztett tartószerkezetről tesz említést, a bíráló számára ez nem, vagy igen nehezen értelmezhető, illetve az amorf formák ezzel ellentétben állnak.

Közlekedő rendszer: A tervezett belső téri világ első pillantásra magára hívja a figyelmet, annak minden előnyével és hátrányával együtt. A rendszertelennek tűnő különleges rajzolatú alaprajzok és metszetek alapos tanulmányozása után azonban egy tiszta és követhető logika tűnik fel. A térben a biztos pont a vertikális közlekedő, melyből megindulva ill. oda mindig visszatérően különböző hosszabb-rövidebb körök írhatók le. Előnye ennek a rendszernek az alternatív látogatói útvonalak megléte, ami a pályázati mezőnyben amúgy kevés tervben fordul elő.

Látványelemek, élményszerűség: A terv kétségtelenül megkapó eleme a belső tér. Élményszerű, néha már-már sokkolóan változatos, szürreális. Ez egyrészt előny, másrészt elgondolkodtató: hol van az egyediség helye egy ilyen funkciójú építménynél, hol húzódnak az alkotói szabadság határai és hol van a helye a használó, fenntartó szempontjainak?

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Ami az előnye az a hátránya is. Rendkívül izgalmas, attraktív látogatói szempontból, viszont, ezáltal nehezen kezelhetők a látogatói utak. A zsúfolt töredezett terek kezelése komoly problémát jelent, mint ahogy az épület bonyolultsága miatt az üzemeltetés és a fenntartás is nehézkes. Ugyanakkor tény, hogy nagyon erős élményvilágot nyújt zoológiai szempontból, mint az állatoknak, mint a vendégeknek, és tele van sok olyan ötlettel és érdekes megoldással, amely további kidolgozás után rendkívül hasznos lehet a végső megvalósításban.

Összegzés

A terv kiemelkedően erős alkotói víziót tár elénk, amit viszont nem tud a terven következetesen végigvinni. A terv alapdöntései a működés tekintetében helytállóak, ugyanakkor a megépítés és fenntartás körülményei a tervezési folyamatban háttérbe szorultak. A BB kíváncsisággal várta volna a gondolat konzekvens végigvitelét, a tervező azonban ezzel adós maradt.

*„Nyíregyháza Állatpark Fejlesztése Keretében Jégkorszak Interaktív Állatbemutató”
Tervpályázati Bírálóbizottság ZÁRÓJELENTÉSE*

8. Pályamű

Koncepció, vízió: A telepítési koncepció karakteres, ugyanakkor eredetisége vitatható, mivel közismert nemzetközi példára utal. Az előbbieket sajátosan felülírják a terv egyébként méltányolható más értékeit.

Telepítés, érkezés: Az elbontásra kerülő épületek helyére telepíti épületegyüttesét. Az érkezés a vízen átívelő híd segítségével történik, mely egyértelmű irányt mutat. A telepítésnél törekszik a sűrűsége, ezzel csökkentve a beépítettséget.

Zöldfelület alakítás: A külső környezet formálása nagyvonalú, rendkívül dinamikus, és ötletgazdag, a vízfelületek játékosak és dominánsak. A burkolt és zöldfelületek aránya megfelelő.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A központi épület tömegformálását magyarázó asszociációk erőltetettek, az azonosítható előkép ismeretében nem mondhatók hitelesnek. A megcélzott lépték egyébként elfogadható. A jégkockákra, jéghegyekre utaló magyarázata erőltetett.

Közlekedési rendszer: Közlekedési rendszere követhető, átöleli a kubusok között szigetszerű csoportokat.

Látványelemek, élményszerűség: A látvány a kockák szétszórtságára, az általuk létrehozott köztes téri világra alapozott. Ez viszonylag visszafogott, egynemű téri világot eredményez.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: A tagolt formák miatt nehezen megítélhető, hogy praktikus miként üzemeltethető a rendszer. A gondozói és a látogató utak keresztezik egymást.

Összegzés

A pályamű számos értékelhető gondolatot hordoz, különösen a külső környezet, a szabadtéri környezetformálás tekintetében. A főépület koncepciója sajnálatosan epigon vonásokat mutat, ami összességében a pályázat értékeit erősen csökkenti és egyediségét megkérdőjelezi, a vitathatatlanul nagyvonalú környezetalakítási javaslatok ellenére.

9. Pályamű

Koncepció, vízió: A sokat ígérő koncepció számos tekintetben hagyományos gondolkodást takar, ami akár el is vezethet az ígért szimfóniáig, azonban az igazán egyedi jelkép érdemi megoldásáig nem jut el. A javasolt megoldás az érkezés zónájához kapcsolódó főépületet annak közelében elhelyezett panoptikumot, valamint külső gyalogos sétányra fűzött állatbemutató röpték, kifutók világát vizionálja, melyek ebben a formában tradicionális struktúrát eredményeznek.

Telepítés, érkezés: Sokféle elemmel dolgozik, melyek közül a madárröpdéket kezeli kiemelten. Ezek térbeli kialakítása rendkívül dinamikus, attraktív. A csavart formájú, magasba szökő tömegeket raszterszerű keretezés zabolázza, miközben az érkezés felől eltérő, kevésbé karakteres épülettömegekkel találkozunk

Zöldfelület kialakítás: A terület extenzív beépítése jelentékeny zöldfelületeket eredményez a szöveges munkarészben ígért látványelemek azonban a bemutatott anyagban kevésbé érzékelhetők.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A viszonylag egyszerű telepítési koncepcióhoz nagyívű szabad formálású tömegalakítási szándékok társulnak. A főépületnél javasolt mai építészeti karakter a jégcsapokra való építészeti utalásokkal akár irányadó gondolat is lehet, azonban a további állattartó épületek, röpdék formálása idegen az állatpark eddigi karakterétől. A javasolt építészeti formák, tömegek, gazdaságos megvalósíthatósága további aggályokat vet fel.

Közlekedő rendszer: A terv közlekedő rendszere egyszerűen áttekinthető, ugyanakkor a közönségforgalom és az üzemeltetési célú forgalom keveredik, ami a közlekedési koncepcióból logikusan adódik. A különböző tértípusokkal tagolt magasságilag is megmozgatott látogatói útvonal ígérete jó gondolat, számos lehetőséget hordoz, azonban ez a terveken kevésbé érzékelhető.

Látványelemek, élményszerűség: Látványelemként a röpdék térelhatároló szerkezetét jelöli ki. Ez a dinamikus tömegcsoport „elnyomja” a fogadó épület és a panoptikum alapvetően másképp formált, visszafogottabb tömegeit. ez az ellentét valójában gyengíti az együttes megjelenését.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Igen nagy területen széthúzott, nagy látogató és gazdasági utat felölelő rendszer, ami a napi kiszolgálást lassúvá, nehézkesé teszi. A magas kupolákban nehéz kezelni a madárállományt. A gazdasági út és a szolgálati ház nem különíthető el a látogatóktól megfelelően.

Összegzés

A benyújtott pályamű értékei ellenére koncepcionálisan nem hordoz igazán eredetinek minősülő gondolatokat. Az ebből a szempontból kuriózumnak szánt szabad formálású tömegek gondolata idegen a környezettől a meglévő adottságoktól, megvalósításának realitása kérdéses. Előbbiek miatt ezek alkalmazása nem tudja betölteni a pályázat igazi attraktív elemének szerepét.

10. Pályamű

Koncepció, vízió: Határozott és erős kép jelenik meg előttünk. Egy drámai történet, mely a homogén jégmező töredezettségét, a zajló-morajló jégtáblák világát idézi. Az elemek között spontán létrejövő, folyton változó terek világa alkalmas analógia a terv alapvetésének megfogalmazásához. A látogatóban a jégtömbök közötti barangolás élményét kívánja megidézni, a kanyon-szerű bejárat, az ebből kiinduló fellazított sétaútvonal és a csónakázó tó kontrasztja segítségével.

Telepítés, érkezés: A helyfoglalás logikus, az épület által elfoglalt hely mértéktartó, a tervezési területet arányosan felhasználó megoldása mintaszerű. Formailag is szép a területet körbe ölelő csónakázó tó és az azt követő sétány, mely érzékenyen lehatárolja a létesítményt. Elegáns az az állatkerti főkapu és a tervezett épület bejáratának érintőleges viszonya, mely határozottan, mégsem erőszakosan, sokkal inkább előzékenyen tereli-invitalja a látogatót. A finoman formált jó arányú bejárat hasíték szép téri lefordítása a koncepcióban megfogalmazott vágyak, vízióknak: az egymástól elcsúszó jégtömbök közötti maradék tereknek.

Zöldfelület kialakítása: Az egyes épülettömegek között (a vízióból adódóan) kialakuló köztes terek és az innen induló sétány/víziút vonalak által határolt mezőben a pályázó gondosan ügyel a zöldterületek igényes kialakítására. A csónakázó tó túldimenzionált vízfelületének csökkentésével a zöldterület tovább növelhető.

Tömegalakítás, építészeti karakter: Tömegalakítása visszafogott, a terepre ültetett horizontális épülettömegek harmonikusan illeszkednek a környezetbe. A tömegformák jól idézik a vízióban megcélzott jégtáblák elvont világát, melyet szépen egészít ki az ehhez illesztett, a tóban szigetként megjelenő madáröppde.

Közlekedő rendszer: A tervezett látogatói utak - a víziút éppúgy, mint a sétány - dinamikusan vezetett nyomvonalai logikusak, váratlan térbeli helyzetek sorával élményszerű bejárás lehetőséget nyújtanak. A tóvá szélesedő csónak-útvonal helyenként jólesően kiszélesedik, felkínálva a megállás és nézelődés lehetőségét, ugyanakkor kritikaként megfogalmazható az így keletkező vízfelületek eltúlzott mérete.

Látványelemek, élményszerűség: Szép alapvetés az épület belső udvarból történő feltárása. A belépéskor feltáruló látvány az alkalmazott burok-szerű homlokzatalakítással erőteljesen és félreérthetetlenül behívja a látogatóban a jégtáblák érzetét. Kétségtelen ugyanakkor, hogy a látványterveken is megjelenő nagy tagolatlan felületek felkínálják a "üresség" olvasatának lehetőségét is.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Az egyik leginkább széttagolt nagy területet magába foglaló pályamű, ami rendkívül nagy, szükségtelen mesterséges vízfelületet használ, ami jelentősen növeli az üzemeltetés költségét. A gazdasági udvar jól kezelhető, viszont az egyes kiszolgálóhelyiségek nehezen működtethetők.

Összegzés

A tervező erős építészeti víziója határozott és tiszta építészeti ábrázolással jelenik meg a tervlapokon. A tervlapok grafikája a megformált terek átéltségéről tanúskodnak. A tervező építészeti alapdöntései jók, a látogatói útvonalak letisztultak, dinamikusak, élményszerűek, áttekinthetők. Az épület gazdasági kiszolgálása megfelelő. A BB kritikával illetve a bejárat belső tér karakterét és a túlzott mértékű csónakázó tó kialakítását.

11. Pályamű

Koncepció, vízió: A pályázati mezőnyben az egyetlen terv, amely környezetében, épület helyett, lépcsőzetesen süllyesztett szintű terepépítményt vizionál.

Telepítés, érkezés: Érkezési pontját egy jellegtelen, kereszt alaprajzú, magastetőes meglévő épületből alakítja ki.

Zöldfelület kialakítása: A pályaműben az építményt egy tematizált erdős övezet vesz körül, melynek növényállományát az éghajlati övek által rendszerbe foglalt kifutók határozzák meg.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A pályamű a jégkorszak kifutóinak alaprajzi kialakítását a benne megjelenő állatok élőhelyét adó éghajlati övek által rendszerezi. Teljes egészében a terepépítmény a meghatározó.

Közlekedő rendszer: A látogatók a teljes beépített területet a minimálisnál is kisebb fogadótér elhagyásával, szabad térbe jutva, hátulról közelíthetik meg. A fokozatosan süllyedő szinteket csak lépcsőkön keresztül érhetik el, mert 30°-os rámpák nem tekinthetők akadálymentes közlekedő területeknek.

Látványelemek, élményszerűség: A pályamű egyedüli terepszint feletti építménye a szabálytalan alaprajzú kifutókat összefogni kívánó ellipszis alakú csónakázó pálya, mely így a terv legmeghatározóbb látványeleme.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: A pályamű nehezen kezelhető nem világos miként folyhat ott háttérmunka a látogatók zavarása nélkül, hogyan választható el a gazdasági útvonal gépészet kiszolgálása és a vendégtér úgy, hogy ezek ne keresztezzék egymást.

Összegzés

A pályamű csak részleteiben teljesíti a kiírásban támasztott követelményeket. A tervezett épületkomplexumnak egy fajta ikonikus jelképként kellett volna megjelennie, de ebben az esetben erről sajnos nem beszélhetünk. Környezettudatosságát tekintve előnyös tervezési megoldásokat mutat be azzal, hogy az épülettömeg túlnyomó részét a terepszint alá kívánja elhelyezni.

12. Pályamű

Koncepció, vízió: A pályamű kiírásról szóló elmékedésének végeredményeként, de attól eltérve, vagy másként gondolkodva koncepcionális kérdéseket feszeget. A döntése eredményeképpen, pusztán a kiírás építészeti megoldásának keresésére hivatkozva hoz olyan döntést, hogy javaslatot tesz a terület északi sarkában történő elhelyezésre akként, hogy egy lineáris tengelyre szerkesztett (100x20 méteres) téglatest formára a legfelsőbb szinten egy szabadon hullámzó felületű röpdével kívánja megoldani a feladatot.

Telepítés, érkezés: A koncepciója lehetőséget biztosít arra, hogy az általa szűknek tartott központi fogadóter a parkon belül egy újabb fejlesztés eredményeképpen bővíthető legyen. A telepítés a park jó állapotú fáinak kiirtásával lehetséges csak, az új épület megközelítése az ábrák szerint megtartható épületek mellett történik. A választása helyessége nincs igazolva. A kifutók előtérbe helyezése sem támogatható választás.

Zöldfelület kialakítása: A legnagyobb zöldfelület megtartásával számol már azért is, mert kis épülettömegben oldja meg a feladatot, azt az ellentmondást ugyanakkor nem sikerült feloldania, hogy a park legértékesebb faállománya kellős közepére telepíti az épületet.

Tömegalakítás, építészeti karakter: A kiíró szándékát nem megértve és a helyszín többi épületének jelenetszerű ábrázolásával ellentétben tudatosan zárt, szigorú szerkesztésű tömeget választ, melyet a burkolat geometrikus (háromszögekre tagolt) ritmusával kíván feloldani. Az építészeti karaktere, anyaghasználata visszafogott, azonban a feladat egyediségében ezek nem igazoltak. A beton-üveg-acél ponyvaszerkezet azok túlzott geometrikus használata a várt jelképet, jelrendszert nem adják vissza. Érdekes a felső, könnyített röpddevonulat, ennek a jó használata található a világban követendő példaként, pl. hamburgi opera, így sajnos nem adja vissza az elvárt hatást.

Közlekedő rendszer: Az épület külső kialakítása előnytelen, az épületbelső a belső közlekedési rendszere a téglatest szerkesztésből adódóan sematikus, csak egyenes vonalú mozgásra szervezett. Ezzel az élményelemek bemutatása, kiállítása degradálódhat.

Látványelemek, élményszerűség: A kiírásban szereplő olyan élmény, és látványelemek, mint pl. a csónakázható vízi- és gyalogút a terven nem felfedezhetők - nem szerepelnek - vagy háttérbe szorulnak. A tömegalakítás a bátran vállalt, karakteres elképzelése ellenére nem kelti az elvárható feszültséget, csökkenti a külső-belső látvány elvárható izgalmát.

Üzemeltetés, fenntarthatóság: Állatkert és zoológiai szempontból értelmezhetetlen.

Összegzés

Sem jelszerűségében sem a telken belüli hely kiválasztásában sem pedig az élményt nyújtó attraktív épülettervezésében nem sikerült teljesítenie a kiíró elvárásait.